

Version	Datum	Förändringar i förhållande till föregående version	
1	2021-08-19	UTKAST	
2	2021-08-25	Förändrad struktur och innehåll	
3	2021-08-30	Förändrat innehåll	
4	2021-09-10	Utförande, underlag, struktur, visst innehåll	
5	2021-09-15	Sammanslagning av reviderad version	
6	2021-09-23	FI revideringar	
7	2021-09-28	Budget, befintligt underlag och formuleringar	
8	2021-10-01	Informationen på s2	
9	2021-10-07	Budget	
10	2024-02-06	Reviderat projektdirektiv	

Direktiv för framtagande av översiktsplan
Version 2024-02-06

Översiktsplan för Askersunds kommun

Projektdirektiv

Beslutat av: Kommunstyrelsen

Datum: 2024-02-06

Projektdirektiv för översiktsplan för Askersunds kommun

Beslutat av kommunstyrelsen 2024-02-06

Översiktsplan för Askersunds kommun

Dnr: 21KS162

Askersunds kommun

696 82 Askersund

E-post: kommun@askersund.se

Besöksadress: Stöökagatan 8, Askersund

Telefon: 0583-810 00

Syfte

Syftet med projektdirektivet är att fastställa tidplan, organisation, ekonomi med mera för projektet. I projektdirektivet fastställs ambition och prioriteringar avseende både framtagande och innehåll.

Bakgrund

Varje kommun ska ha en aktuell översiktsplan (ÖP) som omfattar hela kommunen. Den ska visa kommunens vilja och beslutas av kommunfullmäktige. ÖP är inte bindande, men är vägledande för beslut om mark- och vattenanvändning samt den byggda miljöns utveckling och förvaltning. Den nu gällande översiktsplanen antogs 2016-02-29 och avser perioden 2015–2025.

Alla kommuner ska enligt Plan- och bygglagen (PBL) ha en aktuell ÖP. Staten har succesivt ställt allt högre krav på kommunerna och dagens regler innebär att alla kommuner måste ha en rullande översiktsplanering. Kommunen ska högst två år efter ordinarie val fatta beslut om hur kommunen ska se till att översiktsplanen är aktuell i en så kallad planeringsstrategi. Om så inte sker slutar ”den gamla” översiktsplanen att gälla. Det innebär i sin tur att kommunens (Sydnärkes miljö- och byggnämnds) rätt att till exempel fatta beslut om strandskyddsdispenser upphör. Alla detaljplaner måste tas fram med utökat planförfarande, undantagen från strandskydd inom landsbygdsutvecklingsområden (LIS) upphör att gälla med mera.

Enligt beslut 2021 finns ett uppdrag att påbörja arbetet med en översiktsplan. Denna måste antas och vinna laga kraft senast 11 september 2024 om tvåårskravet ska uppfyllas, alternativt måste en planeringsstrategi antas senast samma datum.

I tidplanen för detta reviderade projektdirektiv bygger planeringen på att kommunen fastställer en planeringsstrategi under våren 2024 och att ny ÖP utifrån tidplan vinner laga kraft senare än två år efter ordinarie val.

Inriktning

Arbetet med en översiktsplan kan göras på många olika sätt och med olika fokus och prioriteringar. En effektiv process och ett bra resultat kräver därför en tydlig inriktning på arbetet. För arbetet med ÖP Askersund gäller följande:

Fokus på vad kommunen vill och kan göra

ÖP är kommunens verktyg för att visa hur kommunens visioner och mål ska förverkligas genom strategier och riktlinjer för byggande samt mark- och vattenanvändning i övrigt. Fokus ska därför vara på vad kommunen vill och kan göra.

En aktuell och tydlig översiktsplan är ett bra underlag för medborgarnas och företagens beslut om fastighetsköp, investeringar med mera. Den är ett bra underlag för kommunala beslut inklusive beslut om detaljplaner och bygglov. Planen ger en god förutsägbarhet och förutsättningar för rättssäkra kommunala beslut. Den styr också statliga beslut. Nyttan av en översiktsplan ökar betydligt om kommunen vågar göra tydliga ställningstaganden.

Dialog med medborgare och företag fokuserar på att inhämta information

PBL, innehåller formella krav på dialog och kommunikation vilka måste uppfyllas. Kommunen kan ha flera olika syften med dialog och kommunikationen när en översiktsplan tas fram. Det kan handla om att

- Ta tillvara olika människors och organisationers kunskaper och perspektiv på Askersunds kommuns utveckling.
- Förmedla information om hur arbetet med översiktsplanen utvecklar sig, vad en ÖP innehåller och vilka konsekvenser den får.
- Skapa förståelse för kommunens ställningstaganden om samhällsbyggandet.
- Förankra frågeställningar och kommunens ställningstaganden om samhällsbyggandet.
- Bredda intresset för de frågor som ÖP hanterar.

Fokus ska inledningsvis ligga på att inhämta information och ta tillvara kunskaper och perspektiv från såväl de som lever och verkar i kommunen som inom kommunorganisationen. Fokus för dialogen i det fortsatta arbetet läggs fast efter hand.

Översiktsplanen tillgängliggörs i digitalt format

ÖP utformas i första hand för att läsas på nätet och byggs i ett GIS-baserat verktyg som hanterar både texter och kartor. Planens struktur ska följa Boverkets ÖP-modell 2.1.

Översiktsplanen ska även presenteras som ett PDF-dokument som komplement till den digitala översiktsplanen. Syftet med PDF-dokumentet är att underlätta länsstyrelsens formella granskning och kommunens diarieföring.

Projekt mål

För att skapa ett tydligt projektdirektiv som vägledning i ÖP-processen finns tre projekt mål:

Projekt mål 1:

Översiktsplanen ska uppfylla PBL:s krav på innehåll, process och dialog.

Projekt mål 2:

Översiktsplanen ska ge vägledning och stöd i beslut om användningen av mark och vatten samt för hur den bebyggda miljön ska utvecklas och bevaras.

Projekt mål 3:

Översiktsplanen ska vara väl förankrad hos politiker, tjänstepersoner och allmänhet.

Riskanalys

Risk	Åtgärd
Ändrade förutsättningar: Om frågor tillkommer kan tidsplanen och/eller budget förskjuts.	Tydligt projektdirektiv så att alla medverkande känner till uppdragets ramar.
Fel fokus: Enskilda frågor kan bli för detaljerade och tidsslukande.	Regelbundna avstämningar i styr- och ledningsgrupp.
Personal slutar, är föräldralediga mm	Tydligt projektdirektiv och regelbundna avstämningar. Ordning och reda på arbetsmaterial.
Andra arbetsuppgifter prioriteras högre	Tydligt projektdirektiv och regelbundna avstämningar.

Avgränsningar

ÖP är kommunens verktyg för att visa sin prioritering avseende mark- och vattenanvändningen. ÖP är alltså inte kommunens allomfattande styrdokument.

Relevanta omvärldsbevakningar inkluderas samt strategiska frågor som berör kommunen och dess utveckling mot mållåret 2040 och på längre sikt 2050.

2040 är ett lämpligt år för utvärdering av översiktsplanens användning.

Kopplingar till andra uppdrag/projekt och/eller och verksamheter

Flera förvaltningar kommer att beröras, bland annat Samhällsbyggnad Sydnärke, socialförvaltningen, tekniska förvaltningen och andra relevanta aktörer. Planen tas fram med tät koppling till den fördjupade översiktsplanen (FÖP) för norra Vättern eftersom FÖP:en nu räknas som ett tematiskt tillägg till översiktsplanen, men ska integreras i den nya.

Organisation

Politisk organisation

Politisk styrgrupp:

- Kommunstyrelsens arbetsutskott (KSAU)

Politisk arbetsgrupp:

- En representant per i kommunfullmäktige representerat parti, utsedd av respektive parti.

Förvaltningsorganisation

Ledningsgrupp:

- Kommunledningsgruppen

Projektansvarig

- Utvecklingschefen

Projektledare

- Översiktsplaneraren

Projektledningsgrupp

- Utvecklingschefen (sammankallande)
- Översiktsplaneraren
- Samhällsbyggnadschefen eller annan av förvaltningen utsedd representant
- Tekniska chefen

Adjungerade:

- Kommundirektören
- Chefen för miljöavdelningen
- Chefen för plan och bygglov

Tidplan

Tidplanen för projektet sträcker sig från 2021 till och med 2026. Ett inledande arbete har genomförts till och med 2022, då detta avbröts för omorganisation och omtag. Efter inledande arbete och rekrytering våren 2023 har arbetet återupptagits i augusti 2023. Tidsplanen för fortsatt arbete beskrivs nedan. Samråd respektive granskning ska göras under minst två månader.

Projektmoment	Tidsperiod för start	Tidsperiod avslutad
Sammanställning av tidigare genomfört arbete	Augusti 2023	3 Oktober 2023
Fortsatt arbete med framtagande av samrådshandling	4 Oktober 2023	September 2024
Beslut i KS om samråd	8 Oktober 2024	
Samråd	15 Oktober 2024	20 December 2024
Sammanställning av samrådsredogörelse	Januari 2025	Mars 2025
Framtagande av granskningshandling	April 2025	September 2025
Beslut i KS om granskning	Oktober 2025	
Granskning	Oktober 2025	December 2025
Justering efter granskning	Januari 2026	Maj 2026
Antagande	Juni 2026	
Laga kraft	Juli 2026	

Översiktsplanens huvudsakliga upplägg kommer att följa Boverkets ÖP-modell 2.1 med rubriker:

- A: Utvecklingsstrategi
- B: Mark- och vattenanvändning
- C: Riksintressen, LIS och andra värden

Utöver dessa tillförs avsnitt som ramar in de ovan nämnda, samt bilagor.

Dokument

Befintligt underlag

De kommunala styrdokument som har tydliga kopplingar till översiktsplaneringen redovisas med plan för revidering i planeringsstrategin.

Underlag som tas fram av konsult

Miljökonsekvensbeskrivningen måste tas fram med hjälp av konsult med specialistkompetens. Vissa andra, mindre konsultinsatser, kan även komma att köpas in.

Underlag	Kommentar
Miljökonsekvensbeskrivning (MKB)	Obligatorisk del av en översiktsplan. Steg ett är en konsekvensbeskrivning av samrådsversionen, steg 2 av granskningsversionen, steg 3 är en uppdaterad konsekvensbeskrivning inför antagande.

Projektbudget, tid och pengar

Tid fr.o.m. augusti 2023 t.o.m ÖP:s laga kraft	Tidsåtgång (timmar)
Utvecklingsstaben	4000
Samhällsbyggnad Sydnärke	100
Övriga förvaltningar	50/förvaltning
Digitalisering och GIS, Samhällsbyggnad Sydnärke	150
Totalt	Ca 4500h

Kronor, externa poster	2024	2025	Totalt
MKB*	200 000	75 000	275 000:-
Dialog	25 000	25 000	50 000:-
Totalt	225 000:-	100 000:-	325 000:-

*Viss kostnad kan även belasta 2026

Kontinuerlig översiktsplanering

Askersunds kommun går nu in i kontinuerlig översiktsplanering, vilken beskrivs i planeringsstrategin.